

15.

ŘEŠENÍ RŮZNÝCH
PROBLÉMŮ

15.1 ČŮRAT SE DAŘÍ, KAKAT ALE NE

Řekla bych, že podle kakání jsou čtyři typy dětí. Jsou děti, kterým to nijak nevadí. Pochopí, o co jde, kam to mají dělat, a tam to prostě dělají. Další jsou děti, které mají z kakání dobré pocity a chtějí je dělat v soukromí a před vámi se neuvolní a neumí se vykakát. Pak jsou děti, které berou bobek jako svůj poklad a nechtějí jej dát. Je to jejich výtvar a rády jej dělají v soukromí do svých kalhot. Je jim pak dobře a celou situaci zatajují, říkají, že nekakaly, byť je to v ovzduší jasně znát. A dále jsou děti, které jsou šokované a překvapené, co to vlastně vytvořily. Jak ošklivé to je a vlastně se toho bojí a nechtějí s tím mít nic společného. A proto kakání zadržují. Pokusím se vám nyní ty tři poslední tábory lépe popsat a nabídnout vám možná řešení situací.

Chci u toho být sám

Tento typ dětí popisoval Sigmund Freud ve své práci o sexualitě dětí. Je to velmi početná skupina a tento případ se docela dobře řeší. Myslím, že není třeba popisovat detaily z Freudova studia, nicméně takové děti pociťují u kakání rozkoš, je to něco, co jim dělá dobře, často chtějí být samy a nechtějí tyto soukromé pocity sdílet s nikým jiným. Proto možná nechtějí kakat před vámi a ani se ve vaší přítomnosti nedokážou uvolnit, což je jaksi to hlavní a důležité. Také jsem vyzorovala, že tato skupina dětí má ráda pořádek a čistotu. Vadí jim zamazané ručičky

apod. Doporučuji pořídit více nočníků a rozmístit je do různých místností, aby když „to“ na něj přijde, si dítě mohlo v klidu a soukromí vyrobit, co potřebuje. Zbytečně u toho neasistujte a nechte dítě o samotě. Takovému dítěti vysvětlíte, že výtvar patří do záchodu a že jej tam společně vyhodíte. A opět pochvalte, jak je šikovný. Provedení čistoty, tedy utření, je důležité, a proto dítěti vysvětlíte, že je nyní také potřeba utřít špinavý zadeček a že mu s tím pomůžete. Časem se dítě naučí kakat v soukromí a bude vás o tom informovat až poté a vy budete tuto jeho potřebu respektovat. Co si budeme povídat, kdo raději nechodí na velkou v soukromí? Z praxe jsem vyzozorovala, že tato skupina bývá tvořena chlapci i děvčaty 50 na 50.

Je to poklad, ten nedám

Skutečně se může stát, že děti berou bobek jako poklad, který vytvořily. Jsou jím fascinované a za žádnou cenu jej nechtějí dát. Budou vám tvrdit, že rozhodně nekakaly, i když se za nimi line pach, který mluví o opaku. Jsou to děti, které opět vykonávají tuto potřebu v soukromí, ale pocit zašpinění jim nic neříká. Je to skupina, se kterou je to nejtěžší. Vyzozorovala jsem, že tyto děti také velmi často nechtějí rodiče zklamat, a proto zatají něco, co vědí, že se dělá jinak. Je to vlastně dvojsečné, mohou se za to i stydět. Musíte postupovat velmi opatrně. Je to citlivá skupina. Odměny zde moc neplatí, děti jsou chytré a přemýšlivé. Trest či kárání nefungují už vůbec. Jako by se proti nim postavilo něco, co jim chce ublížit, sebrat majetek. Na tuto skupinu platí pochvala mimo, kterou vám vysvětlím, a také pomáhá, když dáte dítěti najevo, že jste jeho parták. Být na stejné úrovni, aby vás dítě nebralo jako hrozbu či konkurenci.

Nyní k pochvalě mimo. Funguje báječně. Stačí, abyste si v místnosti opodál, kde je dítě, sedli a vzali plyšáka a začali se s ním jen tak bavit. Například: „Ahoj, Pepino, to jsem ti chtěla říct, jak se ten náš Adámek učí na záchod. Je tak šikovný, a dokonce už nemá plínky, je to velký kluk. Trošku bojujeme s kakáním. Ráda bych, aby to dělal jako velký kluk do nočníku nebo do záchodu, ale jemu se moc nechce. A kam

to děláš ty?“ Zkrátka vést dialog s plyšákem. Nebojte se, nikdo vás neposlouchá – tedy kromě vašeho dítěte, které rázem zpozorní. Nedejte však najevo, že víte, že vás poslouchá. Dělejte jakoby nic a pokračujte v debatě. Podníte v dítěti myšlenku, že by to mohlo dělat jinak a překvapit vás. Zapomněla jsem říci, že do této skupiny často patří chlapečci. Něco vám to připomíná? Chlapi? Ti, kteří chtějí být převážně těmi, co na něco přišli, a pak se dmou pýchou, jak se jim to podařilo, byť podnět přišel z vaší strany? :) Pokud se po čase podaří a dítě se přece jen vzdá svého pokladu, strašně moc ho chvalte – opět klidně „mimo“ k plyšáčkovi. Časem se podaří na ono místo pravidelněji a dítě pochopí, že to je pro něj i pro všechny lepší.

Nechci s tím mít nic společného

Děti z této skupiny jsou šokovány tím, co vytvořily. Děsí se chvíle, kdy budou chtít kakat, a kakání většinou zadržují. Může to být způsobené třeba studem nebo tím, že by v oné situaci chtěly být samy a mít soukromí. Jakmile jednou dítě začne kakání zadržovat, je to špatné. Řešila jsem s rodiči mnoho případů, kdy dítě nekakalo i týden. Dokonce už dávali dítěti od lékaře různé sirupy na změkčení stolice apod. Jenže v tuhle chvíli, pokud dítě nechce, je vám sirup k ničemu. Důležité je napravit důvěru v to, že kakání není nic špatného a že to nebolí, pokud bude kakat pravidelně. V této skupině spíše převažují holčičky. A asi to dává smysl, častěji se jako ženy za něco stydíme nebo něčeho bojíme. Důraz je dobré klást na vysvětlování a upřímnost. Tedy klidně nechat dítě s vámi na záchodě a lidsky vysvětlit, že zrovna kakáte. Možná se vám to zdá divné, ale věřte mi, rodiče, kteří se nachází v situaci, kdy jejich dítě nekakalo tolik dní, bolí jej břicho, šíleně pláče a každý bobek je hrozná bolest a utrpení v jednom, protože stolice je již tvrdá a kakání skutečně bolí, a dokonce se může natrhnout konečník, je zkrátka lepší vysvětlovat a ukazovat. Jsme lidé, učíme se nápodobou a potřebujeme o věcech hovořit a ukazovat. Proto se vyvinula řeč. Mnoha rodičům pomohlo v situaci, kdy věděli, že dítě chce kakat, dát dítě do sprchového koutu či vany a nechat

o samotě. Vybidnout ho k tomu, že tam to mohou udělat, případně je držet za ruce (pokud dítě pláče, že to bolí, a nechce být samo). Vana či sprchový kout je ohraničené prostředí, které uklidňuje. Mnoho psychických onemocnění uklidňuje právě ohraničený prostor, který evokuje bezpečí. Jakmile se dítě cítí v bezpečí, je schopné se uvolnit, tedy uvolnit i sval svěrače. Pokud je dítě ve stresu, nepovolí svaly a nevykává se. Zkoušejte to, buďte k dítěti upřímní, vysvětlujte a strašně moc jej podporujte. Jakmile se jednou dvakrát podaří a dítě zjistí, že to taková tragédie není, bude to zkoušet nadále s menším strachem a časem se na nočník dopracujete. Třeba jedna rodina měla prvně jako nočník vanu, pak dali nočník do vany, kam se holčička odhodlala sednout, a pak nočník přemístili vedle vany a hurá, už to bylo alespoň v koupelně. :)

15.2 KDYŽ JE OBLEČENÉ, NEJDE TO

Nejlepší je učit dítě tuto metodu, když nemá oblečení, tedy v období léta. Snáze si vše uvědomí a hlavně vidí na to, odkud „věci“ vycházejí. Spojí si tedy pocit vylučování s přirozením. Pokud je dítě oblečené, trvá to trošku déle. To ale neznamená, že když je podzim, jaro nebo zima, nemůžete tuto metodu aplikovat. Obecně to v zimě trvá déle právě kvůli tomu, že nemůžete nechat dítě běhat hambaté, ale i tak to rozhodně funguje. Dítě musí přijít na to, že pocit, který cítí, znamená, že bude čůrat – to je lehké, když je hambaté, ale s oblečením musí pochopit o situaci víc. Tedy že má oblečení prvně stáhnout, aby nebylo mokré. Je to tedy pro něj o krok víc. Pokud odplenkováváte s oblečením, volte takové, které se snadno stahuje či sundává. Často mi psali rodiče, že dítě vše krásně zvládá, ale jakmile se počasí ochladilo a nasadili tepláky, nastaly nehody. Dítě se musí naučit právě ten nový krok sundání oblečení. Když tedy zahajujete metodu rovnou s oblečeným dítětem, tedy v chladnějším období, máte sice situaci na začátku těžší, ale do budoucna o to lepší a vyřešenou.

Návrh řešení:

Někdy dětem nevadí, že jsou mokré, a dokážou pokračovat v hraní dál. Prvně doporučuji dítěti při hře připomenout, že se počůralo, že je mokré. Pokud to ví a nevadí mu to, musíte vysvětlit, že také nechodíte mokří, že to páchne, studí a může být nemocné, mít bolení apod. Je třeba ho přesvědčovat, že mokré není dobré a že je potřeba převléci do suchého, a také připomenout, že má čůrat na nočník či záchod. Už jsme si říkali, že ve hře dítě snadno zapomene, nesoustředí se na své pocity a je plně oddáno hře, a zapomene tedy na pocity a počůrá se. Je to normální a moc za to nekárejte. V případě, že to dítě ví, a přijde mu to dokonce legrační, bych volila ráznější vysvětlení a zamyslela se nad tím, proč s vámi bojuje. Není vztah málo vyrovnaný? Proč má potřebu dělat naschvály? Jistě si jimi říká o více pozornosti.

15.3 OBDOBÍ VZDORU

Malé velké já se začíná probouzet kolem druhého roku života vašeho drobečka a někdy to není úplně jednoduché, ale rozhodně to není období, které se musí „jen přežít“. Možná jste o něm již něco slyšeli, možná jste spíš jen viděli vztekat se, válet se po zemi nebo plácát cizí malé děti své rodiče a říkali jste si: „Ty jo, to je ale nevychovaný spratek!“ Byla jsem téhož názoru, než jsem toto období zažila se svým prvním synem. Načetla jsem si řadu příruček a knih a viděla spoustu videopřednášek, ale nejvíce jsem si toho stejně odnesla z vlastní zkušenosti v podobě tří různých období vzdoru svých tří dětí. Nepokládám se za odborníka a v žádném případě vám nechci podsouvat, jak k tomuto období přistupovat, protože čím více zkušeností a vědomostí mám, tím více se utvrzuji v tom, že každý jsme jiný a neplatí na nás to samé (na někoho platí vysvětlování, na jiného zákazy). Ale zkusím se s vámi o něco ze svých zkušeností a myšlenek podělit, třeba se vám to bude hodit...